

JAN WALLANDER

Slutreplik till Gabriel Urwitz

I mitt svar till Urwitz för ett år sedan glädde jag mig åt att någon efter sex år satt sig ned och granskat min utredning. Förklaringen torde varit att Peter Englund använt den som källa och att den därmed lyfts upp på en högre akademisk nivå och blivit mer föregelseväckande för Urwitz, som ju onekligen haft ett visst ansvar för Gota, som 1992 gick i konkurs och två år senare upphörde existera.

Å andra sidan är jag imponerad över att *Ekonomisk Debatt* enligt redaktionens mening har en så engagerad läsekrets att den efter ytterligare ett år fortfarande har ett starkt intresse för teknikaliteterna i samband med beräkningar av bankernas relativa förlustnivå för ett decennium sedan.

I min utredning kom jag fram till att Gotas förlustnivå låg nästan 300 procent över SHB:s under bankkrisen. I sin kommentar till utredningen kom Urwitz fram till att en mer korrekt differens vore drygt 50 procent (Urwitz [2000], s 614). I sin replik till mig har han nu kommit ytterligare ett stycke längre ned och hamnar på ”kanske 30 procent”.

Som jag framhöll i mitt tidigare svar till Urwitz finns det ingen absolut sanning när det gäller beräkningen av bankernas relativa förlustnivå under bankkrisen. På en del punkter tvingas man göra rimlighetsbedömningar. I min replik gick jag igenom de fem punkter där hans beräkningssätt avvek från mitt och där han med en viss systematik valt alternativ som minskade differensen mellan de två bankerna. Jag fann vidare att han tycktes ha glömt bort sin egen argumentering i en tidigare artikel i ämnet (Urwitz [1998], s 55–56, 63, 66–67).

I sin replik till mig går Urwitz igenom en del av de punkter jag tagit upp och ar-

gumenterar för sin linje. Jag ber i detta sammanhang att få hänvisa den intresserade läsaren till mitt tidigare svar och de resonemang jag där för. Jag menar fortfarande att min bild ligger betydligt närmare verkligheten än den bild Urwitz vill måla upp.

Urwitz invändningar mot mitt resonemang på en central punkt kan kort uttryckas på följande sätt:

Det är å ena sidan – enligt honom – rimligt att anta att felaktiga kreditbeslut som togs i slutet på 1980-talet och senast under 1990 i en del fall inte gav upphov till redovisade förluster och förlustrisker förrän tidigast sju, sex, fem, eller för sådana beslut, som togs under 1990, som tidigast, fyra år efter kreditbeslutet. ”Felaktiga” med tanke på den följande bankkrisen. Å andra sidan är det – fortfarande enligt honom – rimligt att anta att likartade förluster och risker inte skulle ha redovisats för Gota-banken, om den existerat under samma tid, vilket den inte gjorde.

Jag tycker inte detta sätt att resonera är särskilt rimligt. Men som sagt någon absolut sanning finns inte och jag kan tänka mig att det på en del punkter kan anföras skäl för andra bedömningar än mina, vilket kunde leda till att man kom ner till en differens på sju, sex, fem, eller fyra procent. Men räknar man å andra sidan som Urwitz gör har man kommit långt från den bistra sanningen.

Referenser

- Urwitz, G, [1998], ”Erfarenheter från en bankkris”, *Ekonomisk Debatt*, årg 26, nr 2, s 55–68.
- Urwitz, G, [2000], ”Tidigare studier är fel om bankernas relativa förlustnivå under bankkrisen”, *Ekonomisk Debatt*, årg 28, nr 6, s 609–615.